

V. TOLDALEK.

Költ Sz. András Havának 7-dik napján
1808. esztendőben.

A' Ludovicea Katona Akadémia számára adakozó
Jóltévőknek további laistroma.

Bézsán István, Wefzprem Vármegyei Tábla Bíró és Ablegatus	1000
Majthényi László, Kir. Tanácsos, Hent Vár- megyei Ablegatus	1000
Zichy Mihály Mozsony Vármegyei Vice-Ispán és Ablegatus	1000
Frideczky Ferencz, Székes-Fejérvári Kano- nok, és az oda való Kaptalannak Ablegatusa.	1000
Sober János Evangélista, Posonyi Prépost	2000
Collörédó Grófné	4000
Vass Pál, Székes Fejérvár Sz. Kir. Város Ablegatusa	1000
Skenderovich Brunó, Maria Theresiopel Sz. Kir. Város Ablegatusa	1000
Lénárd Márton, azon Sz. Kir. Városnak Ab- legatusa	1000
Albert, Saxoniai Királyi és Tefséni Herceg	30000
Gr. Zichy Károly	8000
Ifj. Gróf Eszterházy Ferencz	6000
Vilt József, Györi Rüspök	3000
Gr. Pálffy János és Ferentz	10000
Gr. Berthold Antal	2000
Bencsik Ferencz, Bars Vármegyei Ablegatus	1000
Kovacs János, Gr. Pálffy Antal és Miklós ifjú Grófoknak nevelője	1000

Gr. Csáky Sándor és Károly, két testvér atyafiak	3000
Boronkay Imre, Kir. Tanácsos	1000
Spányi András, Marchio Pallavicini Edvárd képében	3000
Gr. Ferraris József	6000
Gr. Forgács László	1000
Gr. Sauer Kajetán, N. Váradi Nagy Prépost	2000
Turopolyai Gróf, és Ablegatus Zdentzai Antal	1000
Semsey András, Cs. Kir. Status Consiliarius, és Abaújvármegyei Főispán	5000
Széchenyi Sándor, Camerae Praeses	3000
Herczeg Preczenheim	4000
Gr. Bethlen László	2000
Varga István, néhai Gr. Zichy János Eöz- vegyének, született B. Lusinszki Tré- ziának, s fiának Gr. Zichy Jánosnak Plenipotentiarius, azoknak képekben	10000
Gr. Erdődy Sándor	3000
Verzár Márton, Nákó József képében	5000
Sz. Györgyi Horváth Zsigmond, Békés Vár- gyei Főispán	3000
Plathy Pál	1000
Gr. Révay Ferencz, hólta napjáig minden éftendőben	100
Marczibán István, Cs. Kir. belső Tanácsos.	50000
Gróf Cziraky Antal Esztergom Vármegyének Administratora, Cs. Kir. Udvari Consilia- rius, és a' Fels. Kir. Udvari Magyar Can- callarian Referendarius	4000
B. Laffert Vince	2000
Gr. Apponyi Antal, a' Kir. privilégialt Ma- gyar hajós Társaság nevében	12000

Gr. Kollonics László, Kalocsai Érsek . . .	13000
Bár. Perényi Imre, Bátsi Püspök és N. Szom- bati nagy Prépost, mindjárt . . .	500
Ezután minden esztendőben . . .	100

1. Jegyzés. A' IV-dik Tóldaléknak 28 lapján mások után azt irtuk, hogy Gr. Batthyán Károly az egész familia képeben 24 forintot ígirt volna ezen katona Akadémia számára. Bizonyosabb tudósításból tudjuk, hogy azon summát tsak maga részéről ígerte.

2. Jegyzés. Méltos. Kámánházy László Váci Püspök Eö Nagysága fellyebb tett ígretét még avval is meg tetézte, hogy mihelyt ez a' Katona Akadémia fel áll, azonnal 100 akó bort, 50 mérő életet, 's 50 öl tűznek való fát fog annak adni. BCU Cluj / Central University Library Cluj

Nemes Magyar Hazánk hajdani dolgait tárgyazó Tudósítás.

Ezen folyó, 1808-dik esztendőnek tavasz elején, ö Császári, 's Királyi Fő Herczegségének Magyar Ország Nádor-Ispányának a' T. N. Pest Várme-gye rendes Orvoisa Retteg Ferencz Ur által tudtára adatott, hogy Szent-Endre névű, Fel-séges Udvari Kamara' városában, melly Ó-Budától egy mért földre távol vagon, találtattak légyen né-mely Római régiségek, a' mellyeknek megvizsgálá-sokra ö Császári Herczegsége a' Litteraturának elő-mozdítására való iparkodásából mingyárt Tekintetes, és Tudos Miller Ferdinánd Jakab Afşeslor

Urat, és a Magyar Országai Könyvháznak nemzeti Tárnokját ki-küldötte, a' ki is azokról ezen válaftzt tudósításképpen hozott:

„A' midőn Toth-Liptsei Pajor Káspár Ur, az Orvosi Tudománynak Doctora a' maga házában, a' melly a' Városnak bémenetelén a' Sz. Endrei hegyeknek alján olly móddal épült, hogy annak első emeletéből a' folyósó által az kertben menedék vagyon, ugyan abban az erőztekről való viz tsorgásoknak felfogására egy mélyebb gödröt tsináltatna, véletlenül a' Munkások négy lábnyi mélységben olvafztot vasbol lévő darabakon, és némelly fazékas munkából készült eszközőkön kívül, a' mellyek többnyire veres színűek valának, Tiat Római Régiségeknek maradványaira is akadtanak, a' mellyek egy halomban öfzve hányva valának, és Severus Alexander Császárnak idejét, és Aquineum városának helyhetését mutatják, a' melly fekvéséről már hufzon nyolcz ezftendővel ez előtt a' leg tudosabb Férfiak között ugy mint: Szalágyi István, és Schönvisner István Fő Tisztelendő Urak között vetélkedés vala.“

„Ezen töllem szorgalmatosán megvisgáltatott, és megnézetett kövek, hogy régentén nem azon a' helyen valának, a' mellyről most kiásattattak, hanem külömbféle helyekről, és talán már a' Magyar Királyok uradalmok alatt öfzve-hordatattak, és közbejűrván valamelly ellenségnek bérohánása, tűz, földindulás, vagy más időnek vízortagsága, mind öfzve omladtak, vagy egy gödörben batorság végett behányattak, az én vélekedésem.“

„Azon Töredényekből, a' mellyek azon forrájúl, a' millyenek az Herkulanumbol kiásattattak,

minden iparkodás mellett, egy edényt se lehetett öszve-fzedni. Ilyen nemüeket, 's Magyar Országban kiásattakat bir Pesten a' maga Gyűjteményében Jankovits Miklos Ur."

„A' Köveknek, és Ofzlopoknak felől irások is, minek előtte a' földbe tétetettek, annyi visszontagságokat szenvédni látzatnak, hogy nem tsak betük, hanem egész szavak, és sorok is szánfzándékkal eltöröltettek. — Mindazonáltal azoknak értelmét már ez előtt Buda, és Székes Fejérvár között találatott ilyen nemü mértföldi Ofzlopokból ki pótolni lehet."

„A' leg nagyobb ofzlop magóságában kilencz láb, az által mérője pedig egy lábnyi, és hat ujnyi ezen felől irással

IM. CAES

„a' két középbéli sorok olvashatatlanok

PRNV . . GERM
 MAX DACICO M
 AX SARM. MAX
 PONT MAX TRIB
 POTE . . COS PPO
 ET IMPER . . .

. . . . GERM
 MAX DACIC. MAX
 SARM MAX . .

. . CAES PF
 AVG AB AQ MP

VIII

„A' második ofzlop igen tsonka, a' mellynek által mérője egy lábnyi, és két újnyi, hotzfa pedig hat lábnyi, és négy ujnyi. Ezen látzatnak következő betük:

IMP. CAE

„négy sort nem lehet olvasni: a' többi így következik:

P F
 . . . AVG
 P. MP. P. P. AR
 A. Q. M. P.
 VIII.

„Az harmadik meg vagy on rontva, a' mellynek hossz a hasonlókép pen hat lábnyi, és négy újni, által mérője pedig egy lábnyi, és két ujnyi. Ezen látzatik:

I. MP. CAES.

„Ezután következnek három egészen elrontott sorok

INV P F AV
 G PONT MA
 X TRB PPP
 COS PRCOS ET
 IMP . . .

„Itten ismét három ki vakart sorok következnek

CAE P F AVG
 AB AQ MRVIII

„A' negyedik oszlop hossz a öt és fél lábnyi, által mérője pedig az gömbölyüségének téfzen egy lábot, és két ujjat. A' tetejétől mérvén alól egy lábíg, vagy on nem egész közepíg egy négy ízegű Tábla, mellynek hossz a két lábnyi, és három újni, és egy lábnyi, hat újni a' széle, a' mellyen ezen felől írás vagy on:

IMP. CAES
 M AVRELII
 S. SEVERVS
 ALEXANDER

P. F. AVGVST
 PONT. MAXI
 MVS. TRIB.
 POTESTA
 VIILCOS — PP.
 RESTITVIT.

„Ezen tábla alatt a' két lábnyi hofzfza göm-
 bolyhségére ez vagon írva:

A. BQ. MP.

VIII.

„a' kilenczedik sorban a' — vonás alatt a' Consu-
 „laris esztendő hibázik.

„Ezen négy mértföldi ofzlopokon kívül vagon
 még egy négy szegü kö, a' mellynek ugy hofzfza,
 mint széle két lábnyi, és két ujnyi, vastagsága pe-
 dig egy lábnyi, és kilencz ujnyi. A' teteje el-tört,
 azért felől irásnak betüi az első sorban tsak félig
 meg.vagynak, a' többieknek fogyatkozásával:

AVG. PON.

MAX. TRIB.

POTESTATIS

M — SS COS — PP.

COH. I. X N. S. S. S.

DEVOTA. NV

MINI. EIVS.

„Az hatodik Kö pedig négy szegü, a' hofzfza
 négy lábnyi, széle pedig két lábnyi, és harmadfél
 ujnyi, egy lábnyi, és kilencz ujnyi vastag, ezen
 még következendök olvastatthatnak:

IMPERAT

— — —
 AVG . . AT

D. N. INVICTI

IMP. SEVERI.
ALEXANDR.
P. F. AVGUSTI
ET CASTRORVM
COH. I. X. N. S. S. S.
DEVOTA. NV.
MINI. EORVM

„Gondom léfzen, hogy ezen régiségeknek értelme egézflen vizsgálatafsón, és azok meg világosítáfsanak, és magyaráztafsanak azon ezekről elkészitetendő Dissertatioban, a' melly idővel kiadandó Acta Musei Hungarici között az első Kötetben fog találtatni.

„Ezeknek, több közre bocsajtott munkairól a' Tudósok között esméretes Birtokofsa a' lerajzolt Római emlékeztető jeleket önként a' Magyar Museumnak ajánlotta. Most pedig Té h el Lajos Ural az Orvosi Tudománynak Doctorával, és Ó Buda Királyi Korona Városának rendes Orvofsával egyes erővel iparkodik egy Római pénzeknek gyűjteményét felállítani, a' méllyek nem más helyűt, hanem tsak Ó Buda, és Szent Endre között fekvő határban találtatnak. Irtam Sz. Endrén Majusnak 6. dikán 1808.

M. * *

Ö Tsáczári, 's Királyi Fő Herczgsége Országunk Nádor-Ispánya kezéhez vévén Bibliothekarius Urnak ezen jelentését, azonnal T. N. Pest Várme gyénél rendelést tenni méltóztatott, hogy ezen Régiségek minden hallasztás nélkül Pestre hozatafsanak, és addig is, még a' Magyar Museumnak építése elkezdődik, az Ország Könyvtárában letétefsen, a' hol is azokat most minden nap látai lehet.